

Előre árak:

Egész évre 10 frt -- kr.
Félévre . 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő-piac, Simonffy-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Az ambíció és az új kormány.

Budapest, január 16.

(T) És azért istentagadók még is vannak. Pedig hányszor bebizonyította már az Ur az ő véghetetlen bölcsességét, s alkotásainak isteni észből kifolyó logikája, nem-e lépten-nyomon hirdeti az emberi ész által felfoghatatlan ama csodálatos számítást, a mely, minél mélyebben gondolkozunk, annál inkább meggyőz ama bizonyosságról, hogy egy mindeneget kormányzó égi nagy hatalomnak lenni kell.

Ki kényszerítene másként a munkára nem szorult embereket arra, hogy munkálkodjanak és dolgozzanak, de ne magukért, hanem másokért? Ki lövellte volna az emberi lelkekbe az ambíció ama fény sugarát, mely földerítve a télienségre hajló sötétséget, a szellemi erőt elszunnyadni ne engedje, hanem a tévénnek mindig egy újabb és újabb képét tárva elébe, ezekből egy cél terepmenten s az embert ezen cél elérésére zaklassa. Ki más zavarná ki a nagy elméket az ő otthonaikból, hogy az emberiség nagy és közös családjának szolgálatára legyenek; ki más állítana egy-egy Golgotát minden magasabb elme elé, hogy ambíciójának keresztjét arra fölczipelve, egész létét az emberi társadalom előbbre vitelének áldozza fel?

Ha a szegény ember munkára kél, azt mondjuk: erre a kenyérkereset kényszeríti őt, de ha a gazdag munkára kél, azt mondjuk: ambíciója vezeti. Hát persze, hogy a szegénynek és gazdagnak ez a szellemi megkülönböztetése merő hipokrizis, mert e szerint a szegénytől megtagadta volna Isten az ambíciót, melyet a gazdagba belélehelte, s ő maga teremtette volna meg azt az osztálykülönbséget, a mi az alkotás törvényeiben nincs meg. A gazdagságnak a szegénységbe, a szegénységnek a gazdagságba átmenő örökös változatossága bizonyítja, hogy ez nem isteni kéz műve, hanem emberi dolog, s így az Isten csak embert teremtett, de szegényt nem, valamint hogy gazdagot sem s így az ambíció isteni lehet az egész emberiségnek megadta. Ez az ambíció egyenlő tulajdona a szegénynek, mint a gazdagnak, egyenlő hajtókeréke a cselekedetre való ösztönzésnek és a kinek fogékony lelke, ezse, szelleme van, az, eme hajtókerék ösztönzése elől nem térhet ki.

A történelem lapjai tanúsítják, hogy míg a demokrácia égi nem tette ki nem hirdette az emberi egyenlőség jogát, a közügyekért küzdelem kiváltsága csak is olyanok kezében vala kik vagyoniilag ama küzdelemre rászorulva nem voltak, s hogy később, midőn a köztetek sorompói az egész emberiség előtt megnyiták s a dologtól, a munkától, a küzdelemtől a vagyonosok kényelmük bársouy párnái közzé vonulhattak volna, éppen úgy megmaradtak a küzdelem homokján mint az előtt. A Széchényiek, Battyányiak, Eötvösök, Szapáryak, Festerics-k, Károlyiak sat. ma is a küzdők sorai közt állnak, valamint egy dus gazdag nemes, Tisza Kálmán évtizedeken keresztül követte magát hol az egyik hol a másik párt nyilazói által a nélkül, hogy arra más egyéb körülményt, mint ambíciója által kényszerítve lett volna.

Igen igen! Az ambíció, a hata mak ez a legnagyobbika, az az isteni adomány és összekötő kapcs az Isten akaratával, melynek szálainál fogva kormányoz bennünket a végét és rendel kijelölt állomásainkra, ez az ambíció az amely fenntartja a társadalmat, nem hagyja sülyedni a hátrafelé menni hanem előre ragadja azt láthatatlan isteni kézzel. Ez az ambíció mentette meg a szabadelvű pártot a széthullástól, ez az ambíció, mely akkor, mikor a párt kipróbált és kifáradt harcossai elcsüggedve a háttérbe vonulának, akadtak önmagukban

bizó új erők, kik az elejtett lobogót felragadva a bástyák megvédelmezésére és a harcok folytatására vállalkozának.

És ime, itt ismét elő áll az ambíciónak ez a definiálása: hogy egyik ember ambíciójából a másik kenyérkeresetből munkálkodik. És a hipokriták minden erejükkel azon vannak, hogy ezt a kenyérkereseti kényszerűséget az új miniszteriumra is ráfogják, melyet a nyugdíjra való kilátás és szegényes hiúság vitt volna ezen „ideiglenes“ állásba.

Nos hát az efféle és pedig különböző különbségek a politikai pályák nyilvános küzdelemin napirenden vannak s magukat az emberfelettség szférájában hímáló ellenzéki politikusok lépten-nyomon elkövetik azt a viczet, hogy a földön járó kormányok is a felhőkbe kapaszkodván, ugyancsak velük lógázzák lefelé az ő lábait: amihez nem kell egyéb, csak fantázia és lehetetenség, amit tudniillik amaz urak követelnek és emlegetnek. Például egy test és hűségű kormányt, amelyre ne lehessen rá togni semmit, mert amint a miniszteri alakon hus, csont, valamint más anyag is mutatkozik, ettől az ellenzéki felhőbe mászás rögtön megtagad mindent, ami nemes.

Hát vajjon az ellenzéki urak miféle szándékból küzdelmeskednek, s miért bennük a szent akarát, szintén a kormány polczára jutatni? Mert talán hogy a szélsőbali képviselők egytől-egyig szegények s egy kis miniszterségre, hivataloskára, nyugdíjára s egyéb enni meginni való elemőzsiákra meg előnyökre óhajtanának szert tenni? Vajon ez más teremtményei az Istennek, s nem részesei ama ambíciónak, mely munkára ösztönzi az önmagában érzett szellemi erőt, de amely munka emberi remények és céloktól ment nem lehet.

Nagyon furcsa szemmel kellene tekintennünk az olyan pártra, mely magából kitagadván ezen emberi tulajdonságot, küzdelmet megváltói eszmék minden anyagot ment égi hivatalosként akarná feltüntetni, szakállát rázván és dervis tánczot járván egy civilizált nemzet előtt, követelvéen attól, hogy higgye el, miként őt az Ur Isten tánczoltatja s mennyei ihletet szedvén magába, attól rugdalózik olyan nagyon.

Egy ilyen pártot nem tarthatnánk és nevezhetnénk másnak, mint olyan egy boond testületnek, a mely százát akar csinálni. Ha pedig a szélsőbali nem akarja magára öitni ezt a kinézést, ne akarjon egészen és légiiesen lemondani az ő hitsorsosainak szeméjéről, valamint hogy a szabadelvű párttól és kormányától se követeljen emberfelettséget.

S egyáltalában, mi joggal tagadhatja meg az ellenzék az új kormány tagjaitól a képességet és a tehetséget, mielőtt ezek működését látta volna? Mert legyen meggyőződve bár ki, miszerint lehet valaki nagy tehetségű és tett erejű ember a nélkül, hogy sokat beszélne, valamint nem következés, hogy az, kinek a spiczelisek nagyobb szerű megnyilatkozására alkalma még nem volt, épeenséggel ne is tudna spiczelni? És hol vannak hát avagy voltak azok a nagy miniszteri szónokok? Nem lehet mindenki Szilágyi Dezső, de annyira meg a legtöbb eszes ember képes, hogy magát megértesse és megvédelmezze.

Az új miniszterium tagjai egytől-egyig képzett, eszes, tudományos emberek és hogy jó szónokok-e majd megválnak. Sok oly volt miniszterre tudnánk rámutatni, kinek szónoki tehetsége csak miniszterre neveztetése után tünt ki hát egy kis türelmet talán ez alkalommal is kérhetnénk. A szélsőbalt pedig bátrak vagyunk kérdezni: mit mivelne ő vajjon ha kormányra juna? Mert hogy sorai közt egyetlen egy miniszternek való embert se ismerünk, annyi szent!

— Casimir-Périer lemondása. *Casimir-Périer* — mint már jelentettük — odahagyta a francia köztársaság elnöki székét, anélkül, hogy erre kényszerítették volna; Dupuy miniszterelnök és minisztertársainak lemondására azzal felelt Casimir-Périer, hogy ő maga is odahagyja állását. Az elhatározás biztos okát senki sem tudja, de annál többe vannak, kik már az első órában képesek voltak a legkülönbözőbb magyarázatokkal szolgálni. Némelyek már államcsinyről is beszéltek. A francia sajtó egyhangulag elítéli a köztársaság enőkének ezt a lépését. Az elnökválasztó kongresszus már ma összeül — és ha a jelek nem csalnak — újra Casimir Périert fogják megválasztani. A parlament többsége valószínűleg lépéseket tesz ez irányban. Ha azonban a fáradozások meghiúsulnának, lehetséges volna, hogy a kormány támogató országgyűlési tagok Dupuyt választják meg. Emlegetek még Waldeck Bussot, Challemel Lacourt és Spuller külügyminisztert. Casimir-Périer lemondását családi körülményekre is vezetik vissza; Casimir-Périer anyja, a ki őt rábírta az elnöki szék elfoglalására, csakhamar belátta a helyzet nehézségét. Az enők felesége mindig remegett térje és gyermekei életéért, szintén nagy befolyással volt Casimir-Périer lemondására. Lassankint megérle ödött benne a lemondás gondolata, a mit csak siettetett hű barátjának, Burdeauinak halála és végleg megérteltek egy másik kedves barátja, Raynal ellen intézett tamadások, a melyekről azt hitte, hogy ellene irányulnak. Mivel Casimir-Périer perhorreszkált a Burgeois-kabinetet benyújtotta lemondását.

— Belföldi hírek. (A z u r a l k o d ó h á z t a g j a i n a k h á z a s s á g á r ó l) szóló törvényjavaslatot Szilágyi Dezső volt igazságügy-miniszter teljesen kidolgozta, s így beváltotta a házassági jogról szóló törvény tárgyalásakor tett ígérését is. — (Albrecht főherceg z e g á l l a p o t a.) Albrecht főherceg állapotáról tegnap délben Bécsben rossz hírek terjedtek el. Az Arkóból érkezett legújabb jelentés szerint a főherceg állapota állandóan kielégítő. A főherceg már felkelt ágyából és remélhető, hogy nemsokára teljesen felgyógyul. — (A b u c s u k i h a l g a t á s.) A lelépett miniszterium tagjait, névszerint Wekerle Sándort, Szilágyi Dezsőt, Lusács Bélát, Hieronymi Károlyt, gróf Andrássy Gyulát és báró Eötvös Lorántot, ő felsége déli 12 órakor fogadta bucsukihalgatáson. — (W e k e r l e b u c s u j a) Wekerle volt miniszterelnök tegnap bucsuzott el a pénzügyminiszterium tisztikarától. Emelkedett beszédben rámutat 25 évi munkálkodására, amely idő alatt a tisztikarral együtt működött. Mindnyájuknak a haza java lebegett szeméik előtt. Buzgóságuk nem is maradt eredmény nélkül, jutalmuk a pénzügyi egyensúly helyreállítása. Kijelenti, hogy jövőre is a haza javáért küzd. Nem lep semmiféle intézetbe, mint egyszerű politikus működik a parlamentben. — (A s z a b a d e l v ü p á r t g y ö z e l m e.) Moraviczáról telegrafálják, hogy ott a liberális Stojanovicstól 842 szavattal a klerikális Ivanovicstól elen, aki 483 szót kapott, — képviselővé megválasztották.

A magyar ipar.

II.

Kisiparos képzés.

Az a nagy contingens, mely mint kisiparos van hivatva, hazánk kis- és kézműiparát fejleszteni, a külföld hasonló iparával és agrári produktumaival szorosan versenyképessé tenni egész őszinteséggel kimondhatjuk: nagyon szá

malmas körülmények között tengődik. A szabaddá vált szabad ipar lett a kisiparosok megélhetésének és fejlődésének tönkre tevője. Az 1884. évi ipartörvény, mely eltörölte a régi „czéh“-ális rendszert és annak rendszabályokon nyugvó jogait, oly megrázkodtatáson vitte át hazánk kisiparát, hogy az ma már sok tekintetben a lét és nem lét között vergődik. A szabad ipar 10 éves múltja keserű tanúsága annak, hogy az elő nem készített, talaj bármily kitűnő mag vettetik is bele gyomot terem melynek kiirtása és a talajnak ismételt termőképessé tétele egy új évtizedet — hanem többet kíván.

A rohamos haladai vágyás, az alap nélkül való ujtás, csak papncsra épített légvárat teremt, miket a való, ez a kérelhetetlen kritikus, nap-nap után halomra dönt.

Kis- és kézműiparunk mely bár termelő képességgel bír, előállított produktumaival nem képes jövőjét biztosítani, nem, mert a midőn a szabad ipar ki lett mondva, ugyan akkor, nem lett biztosítva a termelőképeség arányában a fogyasztó piac. De ez még nem lett volna folytonos hanyatlás alapja, mert, ha a minőség tekintetében is iparunkkal a verseny terén megálhattunk volna, az esetben nyitva volna előttünk a szomszédot államok, s különösen kelet piacza, a hol termékeinek bizonyára tért honosítottak volna.

Igen, de a nyers anyag kitűnő minősége dacára sem képesek kis iparosaink a külső csin izléses összeállítás által produktumaikkal a nyugat előrehaladott iparával versenyre kelni, mely körülmény szűite és szűli a rohamos hanyatlást.

Az ok a kisiparosok kiképzésének végrehajtásában gyökerezik, s hogy maga a végrehajtás rossz az az ipartörvény hiányos és hézagoss voltán alapszik.

Az ipartörvénynek az iparos képzésre vonatkozó §-ai értelmében szerkesztett iparos tanoncz iskolai szervezet és tanterv nem a jelennek, hanem egy távol jövőnek lett megalkotva, oly szakértők által, kik nem tudtak leszállani oda, hol iparunk hivatott művelői küzdenek. A mindennapi kenyér, ez a mozgató erő és a fejlődés alaptényezője és maga a cél mely az előttünk fekvő szervezet kivételében rejlik, nem lett azokhoz a viszonyokhoz alkalmazva, melyekben kisiparosainknak mozogniok kell.

A szabad ipar által adott kedvezmények és ezeknek szabaddá vált következményei nem lettek korlátozva, hanem álettek engedve a maguk kényük-kedvük szerint való fejlődésre, a mi a valódi képzett iparosok hanyatlását idézte elő és kontár iparosok számát szaporította meg. De ez nem is lehetett és lehet más-ként, miután tanonczképző szervezeti szabályzatunk a 12 évet betöltött gyerekeket hat elemi iskolai ismerettel teljesen képesítve látja és tartja bármely iparos pályára. Isten áldása volna különben az is, ha a valóságban végre lenne hajtva, de nem így van, mert iparos tanulóinknak 90 %-laka alig bír 3—4 elemi iskolai ismerettel sőt éppen tekintélyes azoknak is a száma, kik az irás és olvasás mesterségét csak hiréből ismerik. És most ottan a tanterv, mely oly mély ismeretek elsajátítását követi, melyek nem állanak arányban az elemi ismeretekkel és az idővel sem, mely azok elsajátítására rendelkezésre áll.

Az elméleti oktatás mellett a tanterv szakrajzot is kíván és minő mértékben? Nem gondolva meg azt, hogy a legtöbb elemi iskolában a rajzot nem tanítják, vagyha igen is oly alakban, hogy az alapul nem vehető a tovább képzésre. Ebből kifolyólag világo az is, hogy az iparos tanoncziskolák nem képesek azt a missiót teljesíteni, mely hivatva lenne kisiparosaink szellemi szakképzettségét a kor színvonalára emelni nem képesek, mert maga az anyag a tanulók serege nem bír kellő előképzettséggel, és nem képes, mert a szervezet és a tanterv sok, igen sok és magas igényekkel lép föl.

Az iparos tanuló ipari pályáján sem nyer alapos kiképzést, mert a 3—4 évre felfogadott tanuló éveinek két harmadrészét nem ipara mellett, hanem egyéb házi teendők elvégzésével tölti el, a minék következménye az, hogy a gyermekkorban segédde lett tanuló nem bír annyi képzettséggel, hogy a mindennapi kenyere mellett még ruházataról is gondoskodjék, a minék ismételt az a szomorú következménye, hogy a proletár kontár iparosok száma szaporodik és a szocialismus nagyobb mérveket ölti. Gyakran találkozzunk mindennapi életben oly alakokkal — fájdalom — a kik egyik másik iparos pályát elvégezve, hiányos kiképzésünk miatt képtelenek voltak azt elhagyni és más uton keresni meg a kenyeret. Az ily egyénektől mit várhat mást a társadalom, mint azt

hogy reményeik tova tűnése által megcsalva a társadalomnak fekéyei legyenek. A vagy talán követelhetjük tőlük azt, hogy mint kisiparosok hazai iparunk harcosai legyenek, holott arra sem képesek, hogy léteüket biztosítsák? Nem ezt nem követelhetjük, de azt igen, hogy az ipartörvény azon §-ai melyek az iparos képzésre vonatkoznak, a szőnyegen levő törvényrevizió alkalmával, ne egy távol jövőnek, hanem a jelennek alakittassanak át. A tanoncziskola legyen szakirányú iparosiskola s hogy milyen alakban óhajtanók azt elfogjuk mondani következő cikkünkben.

Vántsá György.

Farsang.

Tájékoztató.

— Farsang tart január 7-ikétől, azaz vizkerezést napjától február 26-ikáig, azaz hamvazó szerdáig.

Jan. 19. A függetlenségi kör táncvizgalma a Kónonában.

Január 19. Szabó munkások táncvizgalma a Margit-fürdőben.

Jan. 26. A polgári kör bálja a Bikában.

Jan. 26. Ács ifjúság bálja a Margit-fürdőben.

Február 1. Jogász-estély a Margit-fürdőben.

Február 2. A kőműves-egylet táncvizgalma a Margit-fürdőtermében.

Február 3. Fodrász segédek bálja a „Margit“ fürdő dísztermében.

Febr. 9. A kereskedők bálja a Bika termében.

Febr. 16. Az ág. ev. filéregylet thea-estélye a Bikában.

Febr. 17. Az asztalos ifjúság táncmulatsága a Bikában.

* Kereskedő bál. Napok óta vigan lengeti a szél a Kossuth utca elején a kereskedő bált hirdető lobogót. A bált rendező bizottság pedig serényen működik eme, a farsang legnagyobb és legfényesebbnek ígérkező mulatságának előkészítésén. Az e hét végén szétküldendő meghívók városunk legtekintélyesebb kereskedőit és az arany ifjúság színe-javát tünteti fel rendező bizottságként kik alaposan és erélyesen működnek azon, hogy a mulatságot, a fényéről és kedélyéről híres régi kereskedői bálokkal párhuzamba állítsák. S a sikerrel előre is biztosítjuk őket. Hiszen a főváros kereskedőinek mulatsága is, az első között áll a főváros mulatságai között mit kellően igazol az, hogy a tavalyi kereskedő bált ő Felsője személyes jelenlétével

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Az első bankett.

Az érettségen keresztül esvén, bankettet tartottunk! Talán az érettségi vizsgáktól sem félttem annyira, a vizsgálat alatt sem voltam annyira zavarban s mint ekkor. De nemcsak ezért emlékezetes, előttem e bankett, hanem mert hátrkövét képezi életemnek, ekkor ismertem meg az igazi életet, tanulókoromban csak az iskolai társadalom vett körül. Ez egészen különálló, az élettől teljesen független társadalom, melyet azonban ugyanazon törvények, ugyanazon elvek mozgatnak. A társadalmi osztályok, gyűlölete a felekezetek versengése, ép úgy kivan fejlődve itt is, csak az eredmény más.

Az iskola ugyanis fordította a társadalomnak, a társadalom legalsóbb rétegei uralkodnak benne. A harc ép úgy meg van, csak eredménye más, azok kiket a valóságos társadalomban a létért való küzdelem letipor, a szegények diadalmaszkodnak. Az iskola valósággal a szegények birodalma, ez azonban nem jelenti a társadalmi ellentétek megszűnését. Nem, itt is vannak megvetettek, páriák, csak hogy ezek nem a szegények, hanem a gazdagok sorából kerülnek ki.

Igen — bármily különösnek tessék — itt a szegények nézik le és vetik meg a gazdagokat, ép oly nagy, sőt nagyobb előítélettel, mint a valódi társadalomban a gazdagok őket. A tanulók szemében valóságos bűn a gazdagság.

Mi is megvetettük gazdag szülőjü tanuló-társainkat, kizártuk körünkől, valósággal bajkötöltük őket, nem mulasztottunk el egyetlen

alkalmat sem hogy megvetésünket éreztessük velük. Ezen gazdagabb fiúk, ki lévén zárva az osztály kebeléből, lassankint összeverődtek és kis társaságot alkottak, melyet mi gúnyból *gentri klubnak* nevezünk.

Nem szabad azonban hinni, hogy e demokratikus alapon nyugvó diáktársadalomnak nincs meg a maga arisztokráciája. Mígvan csak hogy a legszegényebbek közül kerül ki. A rongyos ruha, a szegénység itt érdem a kiemelkedésre.

Mint a legszegényebb és legjobb tanulók egyike én is felszínre kerültem e kis társadalomban. Vezető, király voltam abban; korlátlan hatalommal uralkodtam s egy-egy gúnynévvel adtam ki ítéletet az ellen, kinek viselkedése szemet szurt előttem, vagy ruházatával kiválta többiek közül. — Tagadhatlan; ez ítéletekben sok volt az igazságtalanság, de nem volt ellenük föllebbezés. Ha jól emlékszem a „gentri klub“ elnevezés is tőlem eredt, mint annyi sok más gúnynév.

Az érettségi közeledtével azonban a mi birodalmunk kezdett bomladozni. Az iskola zárt épületéből az élet, a valóság nyitott terére voltunk kilépendők s az innét jövő szél megremegtette a mi mesterséges alapon nyugvó társadalmi rendünket. A válaszsza!, melylyel magunkat a gazdagoktól elzártuk omladozó féltben volt.

De még hatalmunkban szilárdon állottunk egész a bankett napjáig.

E napon azonban végtelen nyugtalanság vett rajtam erőt. Még élénk emlékezetemben van az a kínos izgatottság és félelem, melyet kiállottam.

Hogyisne! Az első bankett, melyben részt veszek, az első alkalom, midőn nagyobb tár-

saságban megjelenek. De még nagyobb zavarban voltam a ruházat tekintetében. Nekem, a szegény rongyos diágyereknek, bizony nem volt valami elegáns ünneplő ruhám. Eddig nem igen vettem ennek hiányát észre azon előítélet, melyet a cifra ruhák és viselőik irányában diák társadalmunkkal együtt én is ott vallottam, megóvott attól. De most megszünt ez előítélet, most csak ruházatom hiányosságára gondoltam. Először éreztem a szegénység megáldozó voltát . . . de mennyire éreztem.

Eddigélé sohasem fajt a szegénység, hiszen gögös, demokrata társadalmunkban a rongyos ruha érdem volt a kiemelkedésre és gögösségünkben megvetettük azt, ki közülünk ruházatával akart kitűnni.

De most egyszer megfordult agyamban, vajjon az én rongyos cipőm, az én kopott itt-ott foltos kabátom nem fog-e kiríni az ünneplés alkalomból és nem tesz-e nevetés és gúny tárgyává? Vajjon keztyű nélkül elmehetek-e? Az én színes és piszkos nyakkendőm nem lesz-e feltűnő? És egyáltalán megjelenhetek-e ott fekete kabát nélkül? . . .

Ily aggodások közepett végre elérkezett a bankett ideje. Félénken belépve a nagy terembe, teljesen megzavarodtam. A szerteömlő világosság elvakított, a hangzavar megsüketített. Jó időbe került, míg tájékozni birtam magamat, míg megkülönböztettem az egyes alakokat. Láttam a gentri-klub tagjait a tanárokkal ülve egy asztalnál, s kivehettem a vezérüknek, Ligetfalvy Árpádnak elegáns alakját. Minden oly különösnek, oly idegennek tetszett nekem.

Révedező léptekkel, bátortalanul haladtam előre. Nem tudtam, mit cselekedjem ez idegen környezetben. Éreztem: üdvözlőnm kellene va-

gesalatra
vagy talán
tisiparosok
blott arra
ák? Nem
hogy az
aros kép-
törvény-
ek, hanem
oncziskola
y milyea
ni követ-

györgy.

ó! azaz
azaz ham-

ma a Ko-

igalma a

n.
rdőben.
őben.

igalma a

„Margit“

ermeiben.
a-estőlye a

mulatsága a

an lengeti
kedő bált

ság pedig
gnagyobb

ak előké-
meghívók

it és az
rendező

n működ-

ól és ke-
al páru-

biztosítjuk
mulatsága

mulatságai
a tavalyi

lenlétével

o zavar-

nekem, a

ony nem

ddig nem

zon elő-

k irányá-

a is ott

megszűnt

yosságára

eg meg-

ég, hiszen

rongyos

gőgössé-

k ruháza-

tüntette ki. Mint már fent jeleztük, a meghívók e hét végén küldötték szét, s habár az ezen czélra kiküldött bizottság a meghívók szétküldésénél a legnagyobb figyelemmel járt is el a meghívóra igény tartók, ha meghívót nem kaptak volna, eme igényüket a kereskedő ifjak egyesületének helyiségében (Főtér Csanakház) e czélra kitett íven sziveskedjenek feljegyezni.

Két cigarette.

Ketten üldögéltek együtt és mind a ketten cigarettéztek.

A hagyományos kandalló ugyan hiányzott a szobából, de azért ők kandalló-tüzes, medvebundás fűmörben képzeltek magukat. Alacsony balzacokon ültek és csak egy kis nyolcszögletes asztal állt közöttük.

Tetszetek egymásnak. Szerették egymást. Utczán, jégen gyakran találkoztak a multkor Ocsayék jourján megismerkedtek, azóta is látták egymást vagy kétszer és most, hogy újra együtt voltak, mindkettő szomoruan mosolygott s elgondolta: „Milyen jól ösmerem én ezt az édes arcot, hányszor osont be árnyéka szobámba és lépegetett végig a falakon, függönyökön, könyvespolczokon... no meg a szívemen. Istenem, hányszor nem gondoltam rá. Oh én ösmeremöt... de ő!... neki én szörnyű közönyös iehetek“.

Mind a kettő ez gondolta és ezután önkénytelenül közelebb húzódtak egymáshoz.

A cigarették lágy, bolyhos füstje felemelkedett csendesen és lassan összeölekezett... A két fiatal fej felett csendesen egy szürke ide és tova ingó baldachin épült, mely alatt ők ketten lopva pillantgattak egymásra.

A férfi merően nézett a leány kezére s az a hosszukás barna kéz, mely oly elégánsan fogta a cigarettét, elragadta őt. Soká bámult a kézre a egyszerre csak úgy tetszett neki, hogy a cigarettéjének füstje granczieuse mozdulatokkal húzódik a leány ajkai felé... s az elfogja és szinte... vagy csak ő képzelte úgy, szinte úgy látszott, mintha beszívte volna.

Ezután egymásra fújták a füstöt. A leány klasszikusan szép fejcskéje hátra hajlott s úgy látszott elfogni azokat a bolondos, szürke cigarettéfüst Ámorokat.

A férfi szeméi égni kezdtek — s előre görnyedve nézett társára.

... A cigarette füst melancholikus szürke

gomolyokba bolyongta körül a két fejet s csókolgatta meg a leány bodros, barna haját...

Megint közelebb húzódtak és bár egy szót sem szóltak, mégis mindketten oly jól, oly boldogan érezték magukat... Fejük felett a lámpa hallványabban világított, sugarai fáradtan hullottak a cigarettéfüstön keresztül a két szép szerelmes emberre.

Az idő mult s ők is ugy érezték, hogy szerelmükről soha sem fognak beszélni tudni! Miért?... maguk sem tudták... De ők oly nagyon szerették, hogy félték egymástól.

A balzacok, a kis asztal, a két sóvárgó fő lassan elmosódott a cigarette füstjében s ők csak azon vették észre magukat, hogy egymás mellett ülnek s parfümjéik boldogan ölekeznek a cigarettéfüst gomolyokkal. Ez a szédítő édes illat még melegebben fűzte össze a négy szem tekintetét... Hosszan néztek egymásra — a leány halántékáig elpirult, s oda sem tekintve, letette az asztalka szélére a cigarettéjét. A férfi is ugy tett, szeméit azért nem véve le a hallgató, piuló arczáról... Kezeiket egyszerre nyujtották a cigarették után és mindenik a töle távolabb fekvő, — a másik cigarettéjét vette fel. Ajkaikhoz vitték és... el voltak jegyezve...

... A cigarették kialudtak, a füst lassan szétvált és a két szerelmes fő egymáshoz közel hajolva hallgatott.

Tormay Czecczlie.

Színház.

* Dunánán apó és fia tegnap este másodszor utaztak Veloncze-Párisba, éléuk derültséget keltve a publikum ritka soraiában. — Jól esett látnunk, hogy tegnapi referádánkban közöltek figyelembe vették egyes szereplők: így pl. *Galyassy P.* valahogy mégis hasonlított egy vldéki fiuhoz, *Russinszky* halkabban dobantott és *Kozma* kevesebbet jongleur-özött. Csinosan énekelte *Borcsayne*, kinek magadulát a közönség élénken megtapsolta.

Domokos Kálmán †.

Domokos Kálmán a debreczeni gazdasági tanintézet igazgatója, városi közéletünk egyik legtevékenyebb alakja ma hajnalban 2 órakor szívszélhűdés következtében meghalt.

lakit — de nem tudtam kit... Sejtettem: valahol helyet kell foglalnom — nem tudtam hol... Istenem, itt mindenkinek megvan a maga helye, csak nekem nem! — Mindenki otthonosnak érzi magát, csak én nem.

Azt hittem, mindenki csak az én félszeg alakomra vigyáz. Ha egy ötletre fel-felhangzolt a jóízű kaczagás, biztosra vettem, hogy az én tátova járásomon, foltos czipőmön nevetnek; ha egy derült, mosolygó tekintettel találkoztam, nem is képzelhettem más okát a jókedvnek, mint az én szürke kabátomat, melyet nem állott módomban feketével fölcserélni.

Éreztem: valami bolondot fogok cselekedni és mégis minden áron kiakartam ezt kerülni. Olyan érzés fogott el mint a görög tragikus hőseket, mikor megjósolt végzetük ellen küzdöttek.

De hát elvégre is hová, üljek, mit cselekedjem?

Körüljártam a felterített asztalokat — egy-zer-kétszer-háromszor a nélkül, hogy megállapodtam volna valamelyiknél. — Végre, midőn már harmadszor haladtam el azon asztal előtt, melynél tanárain a bankett rendező gen-triekkal ültek, ezek feje Ligetfalvy Árpád meg-szánt, kezét fogva velem, maga mellé ültetett épen szomszédságába Földes Pistának a leg-szegényebb és legjobb tanulóinak kivel a diák-társadalomban osztozkodtam volt az uralmon. Együtt vezettük tanulóársainkat, együtt gu-nyoltuk a gazdag tanulókat.

Mi ketten most is együvé illettünk. Mindkettőnk ruhája kiszürkéllett a fekete kabátok soraiból, az ő arczán is megta'áltam azt a révedző, zavart kifejezést, mely az enyémről volt

isolvasható. — Mennyire bámultam és irigyeltem Ligetfalvyt, kivágott fekete kabátjában fesz-telenül ült és társalgott a tanárokkal, közbe igyekezett engem is szóhoz juttatni és mulat-tatni.

Gyönyörű multság: Idegen légkörben ülni, érezni, hogy itt csak megtürt vagyok, hogy itt én vagyok az utolsó. Hiszen nekem van a leg-rongyosabb rubám és legbátortalanabb modorom.

Valami végtelen bámulattal tekintettem föl Ligetfalvyra. Mily parányinak, mily törpé-nek éreztem magam; egyszerre meg-szűnt a sok guay és mély megvetés, melylyel eddig iránta viseltem. Szinte remegtem, hogy megtalálja boszulni magát s visszaadja a köl-csönt. De nem tette ezt, hanem e helyett le-ereszkedőleg bánt velem, pedig már azért is, hogy maga mellé ültetett, örökké lekötelen-zet-nek éreztem irányában magamat.

De végre tálaltak. — Soha annyi kiunal még nem vacsoráztam. Roppant feszélyezve éreztem magamat, nem tudtam hogy tartsam a villát, hogy fogjam a kést, azt hittem nem il-lik a csírke czombot kézbe venni, villára szur-tam s természetesen le is ejtettem előkelő szom-szédom ruhájára. A kecségét külön akartam mártástól enni, közben ügyetlenségemben és za-varomban folyton döntögettem könyökömmel hol a saját poharamat, hol szomszédaimét.

Végre véget ért a kinos vacsora. Előkelő szomszédom megkínált egy szivarral. Ez az első szivar, melyet szívtam, de valahányszor szivarozom, mindig agyamba tolul azon kinosan neveltséges események emléke, melyekkel együtt járt.

Halála mélyen sújtja nemcsak a gazda-sági tanintézetet, melynek 26 év óta tudós ta-nára s majdnem 20 év óta közbecsülésben és kedveltségben álló igazgatója volt, de városunk társadalmát, melynek egyik legkimagaslóbb egyénisége, s a tudományosságot, melynek ki-tünő munkása volt. Tanártársai az előzékeny és tudós collegát, — a gazdasági tanintézet hallgatói a szeretetteljes tanárt s a tapintatos, általuk csaknem rajongva szeretett igazgatót vesztették el benne.

Életrajzi adatait a következőkben foglal-hatjuk össze:

Domokos Kálmán 1841. november 6-án, *Debreczenben* született. Edes atyja az alig egy hónap előtt elhunyt Domokos Lajos ev. ref. tanító volt. Középiskolai tanulmányait a deb-reczeni reform. főiskola gymnasiumában végezte. Ezután 5 évig volt építészeti gyakorlaton, majd elvégezte a műegyetem építészeti tanfolyamát Budapesten és Bécsben, hol egyszersmind a képzőművészeti tanfolyamra is beiratkozott. Bécs-ben Rössner professzor tanítványa volt s a re-naissance-műépítészetből vizsgálatot is tett. 1866-ban hazajövén Debreczenben, mint építész iparrendélyt kapott és több vállalatnál közre-működött. 1867-ben segédmérnök lett a városnál. A gazdasági tanintézet megnyitásakor — 1868-ban — a mértan és építészeti tanszakra segédtanárul neveztetett ki, a következő 1869. évben pedig rendes tanár lett. A gazdasági akadémia s a vele kapcsolatos földműves iskola vezetésével 1876-ban bizatott meg s ettől kezdve tehát csaknem 20 éven keresztül folyton igaz-gatója volt a tanintézetnek.

Ezenkívül tevékeny részt vett különösen a gazdasági mozgalmakban. Elnöke volt a debreczeni *vadásztársulatnak* s a *fajbaromfi-tenyésztő* egyesületnek; intéző elnöke a *fiúvész-kertel rendező-bizottságnak*, huzamos időn át választmányi tagja és előadója a debreczeni *gazdasági társaságnak*.

Az irodalom téren is széles körű és jeles munkásságot fejtett ki. Számos szakcikket irt a gazdasági szaklapokban. Megírta a *Magyar gazdasági építkezés kis gazdák részére* című munkát, a „Földmérő“ című terjedelmes nagy munkát; legújabbán pedig a magyar gazdasági egyesülettől kapott megbízást egy gazdasági építészeti munka megírására, melynek I. része

Szomszédom nemes nagylelkűsége ez újabb jelétől meghatva, — mondhatnám — könyekig érzékenyülve számba fogtam a szívart. Liget-falvy udvariasan tartotta hozzá égő gyufáját, hogy meggyujtsa. Talán perczekig tartott ered-ménytelen kísérlete, — lehet hogy csak pilla-natokig... Nem emlékszem rá, csak arra em-lékszem, hogy végtére megkérde: levágtam-e szivarom végét? Persze hogy nem! De hát honnét is tudhattam volna, hogy a szivar végét le szokták vágni?!

A jóízű kaczag azonban nem maradt el sem a tanárok, sem tanulóársaim ajkáról. Igen, engem, az iskola büszkeségét, a jeles tanuló, kinek feleletét mindenki figyelemmel hallgatta, engem, a diáktársadalom uralkodóját — kika-czagtak. — A tanárok eddig irántam tanúsított részrehajlása is megszűnt, hallottam, vagy leg-alább hallani véltem egynek gunyos megjegye-zését azon módról, melylyel szivaromat tartom.

De csakhamar elfordult tőlem az érdeklődés, mert megindult a tósztok árja. Felkö-szöntöttek minden felköszönthető: éltették a haza nagyjait, a tanárokat, az ifjuságot. E tósz-tokban Ligetfalvyt illetve az oroszlánrész, ő beszélt az ifjuság nevében, üdvözölte a taná-rokat.

Hol maradt Földes Pista, az ifjuság híres szónoka, ki ünnepi alkalmakkor az ifjuság nevében szokott beszélni? Komoran nézett maga elé, majd Ligetfalvyra bámult, mintha összeha-sonlitaná magát vele. Csak mikor már elhang-zott a szónoklatok árja, a vége felé állt fel, hogy beszéljen. Elbődülva a csodálattól, mely-lyel Ligetfalvyt szemlélte, ilyenformán szolt:

— Már minden nagy embert éltettek,

„Építészettan“ czimvel — rendkívül fényes kiállítással s számos illusztrációval — nem régebben hagyta el a sajtót. A II. rész befejezésében meggátolta a halál.

Temetése szombaton. január 19-én d. u. 1/3 órákor lesz a Nagy-Péterfia-utca 819. sz. háztól.

Koporsójára úgy a gazdasági tanintézet tanárai, mint az akadémia hallgatói koszorút küldenek.

A gyászoló család a következő halotti jelentést adta ki:

„A megdöbbentő csapás bánatával tudatjuk Domokos Kálmán kir. gazdasági tanintézeti igazgatónak, mai napon hajnali 2 órákor, életének 53. dik, boldog házasságának 14. dik évében, szivhüvés folytán történt váratlan elhunytát. Kedves halottunk hült tetemeit 1895. évi január 19-én délután 1/3 órákor fogjuk a nagy-péterfia-utca 819. sz. háznál tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai sarkertbe örök nyugalomra kísélni. Debreczen, 1895. január 17. Özvegye: Domokos Kálmáné, szül. Brunner Róza; édes anyja: özv. Domokos Lajosné, sz. Miskolczy Mária; testvére: Domokos Albert.

A temetést Kernáts Gyula „Kegyelet“ temetkezési intézete rendezi.

NAPI HIREK.

— **Az amerikai grófné.** Mai számunkban fejeztük be *Chatfield Taylor* amerikai író érdekes társadalmi regényét „Az amerikai grófné“ czim alatt, munkatársunk Komlóssy Miklós kitűnő fordításában. Bourget Pál, ki jelenleg Amerikában időzik és „Outre Mer“ czim alatt kitűnően ecseteli az amerikai viszonyokat a „New-York Herald“-ban, Chatfield Taylort mint az amerikai társadalmi írók egyik legjelesbikét említi. Az „Amerikai grófné“ rövid időn könyv alakban is meg fog jelenni a „Csokonai nyomda és kiadó részv. társ.“ kiadásában és példányok úgy ott, mint a helybeli könyvkereskedésekben kaphatók lesznek. Ára 50 kr.

csak egyet nem, a legkiválóbbat, ki óriási nagyságával fejfel magaslik ki a korból, kihez mi parányok csak félve közeledünk, hogy megödjük sarujt, kinek lángszelleme stb. . . . stb. s ez a nagy férfi, ki a sors csapásait megvetéssel tűri, e nagy férfi — Ligetfalvy Árpád

Szerencsére már eltávoztak a tanárok, különben kikacagtak volna bennünket. De mi szentül hittünk e szavak igazságában. A mi vezérségünk megszűnt, önként vonultak vissza. A szegénység meghódolt, hogy tért nyisson a gazdagságnak. Az iskolai élet elmúlt, kiléptünk az életbe. A mesterséges alapon nyugvó demokráta társadalom összeomlott, hogy helyet adjon az igazságnak.

Az én birodalmamnak, az én világomnak örökre vége! Beleszakadtam egy új világba, egy új társadalomba, bele is illeszkedtem. — Visszakaptam kamatos kamatostul a gunyt, a megalázást, melylyel előbb a gazdagokat illettem . . . .

Az én birodalmamra, az én világomra nem gondolok többé, de ez az este örökké él emlékezetemben. Ekkor vakult el szemem a fénytől, a gazdagságtól, azóta vak vagyok.

Dicsérem én is azokat a nagy hatalmas embereket, kik a sors csapásait megvetéssel tűrik és nem veszem észre, hogy dicséretem tárgya ép oly hitvány, mint a Földes Pistának akkora. Kürtölöm én is érdemeiket; járok s szerencsésnek érzem magamat ha alázatosan köszönhetek a gazdagoknak és hatalmasoknak s könnyekig érzékenyűk — mint amaz emlékezetes este — ha valamelyik asztalához ültem és megkínál egy finom szivarral.

Lengyel Sándor.

— **Tanári kör Debreczenben.** A debreczeni tanári kör, a melynek érdekében a múlt héten indult meg a mozgalom, úgy látszik, immár biztosított van. — A Dóczi Imre és Kardos Albert tanároktól kibocsátott és lapunkban is közölt felhívás lelkes visszhangra talált, a mennyiben az összes középiskolák, így az *ev. ref. főgymnasium, az állami főrealiskola, a kegyes rendi algyimnasium* stb. tanárai közül számosan hajlandók a tanári körbe belépni, a melynek üdvös hatása a debreczeni tanügyi élet fellendülésére bizonynyal csakhamar érezhetővé lesz.

— **Az ev. reform. egyház építkezése.** A debreczeni ev. reform. egyház által a péterfia utcai 346—347 sorszám alatt levő kettős telken és a consistoriális ház udvarán előállítandó laképületek építési munkáinak biztosítására hirdetett pályázatra a kitűzött határidőig, 1895. január 16. d. u. 5 óráig 4 zártajánlat adatott be és pedig: Gregersen és fia budapesti cég, — Gerster és Rösler, — Stegmüller Árpád, és Berger Jenő építésszek részéről. Az ajánlatok ma d. u. 3 órákor bontattak fel az egyház nagytermében. Ezek szerint Gerster és Rösler az összes építkezést 89.000 frtért 1896. május 1. helyett 1895. nov. 1-re átadja s a lebontandó épület anyagait 3000 frtért veszi át Gregersen és fia az építkezést 86.500 forintért végzi s az ócska épület anyagokat 1000 frtért veszi át. — Stegmüller Árpád 97.700 frtért épít s az anyagokért 300 frtot ad. Berger Jenő pedig az építkezést 83.000 frtért teljesíti, s az ócska anyagokat — ha beépíthetők — 2500, ha be nem építhetők, 1200 frtban veszi át.

— **Személyi hírek.** Zachar István debreczeni kir. alerdőfelügyelőt a földmivélségi miniszter a budapesti erdőfelügyelőséghez helyezte át.

— **Névváltoztatás.** Szterádi János debreczeni kereskedő vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Szenes“-re változtatta.

— **Hajtóvadászatok.** M. Pércsen, a község területén — a mint bennünket értesítenek — tegnap érdekes hajtóvadászat volt. Debreczenből is sokan voltak künn, többek között: Kálmánchely Mór m. rendőrkapitány, Orosz Sándor szolgabíró, Veszprémy Zoltán megyei első aljegyző, Berger Jenő stb. Az eredmény igen kedvező volt: 35 nyulat és 7 rókát bucsuztattak el a derék Nimródok az élettől.

— **Leszkay Satyó leköszönése.** Meglepő hírt közölnek az aradi lapok, mely következőleg szól: „Leszkay András aradi színigazgató vasárnap Szegeden volt. Ezuttal nem azért ment át, hogy elszereztesse egyik-másik jó színész, a maga ügyében járt ott, t. i. hadkötelezettségének ideje letelvén, kilépett a szegedi honvédszázaredből, melynek egyik tartalékos hadnagya volt. Utána jártunk a dolognak s úgy értesültünk, hogy a mi gömbölyű termetű volt direktorunk testi sulya miatt vetette le az aragyas uniformist, mert nem talált maga alá való paripát. A legközelebbi hadgyakorlaton is „Deficit“ nevű harci paripája összerogyott alatta s a csatasíkon megolvadt a hája.

— **Szomszédos forgalmu menetjegyek használatának korlátozása.** A nagy kir. államasutak igazgatósága figyelmezteti az utazó közönséget, hogy f. é. február hó 1-jétől kezdve vonataink a szomszédos forgalmu menetjegyek többé nem lesznek a fordított irányban is használhatóak, hanem ezen jegyek mindenkor csakis a jegykiadó állomásról az illető rendeltetési állomásra lesznek érvényesek, ennél fogva a visszautazás alkalmával mindenkor újból lesznek menetjegyek váltandók. Ezen intézkedés a szomszédos forgalmu menetjegyek előreváltását azonban nem korlátozza s csak annyiban áll be e tekintetben változás, a mennyiben jövőben ilyen előreváltás esetén úgy az oda mint a visszautazásra külön jegyet kell váltani. — A jelenleg még készletben levő szomszédos forgalmu menetjegyeken levő, a viszont való utazásra vonatkozó szöveg a jegykiadó helyek által töröltetni fog és érvénytelennek nyilvánítatik. Azon előre váltott szomszédos forgalmu jegyek azonban, melyek jelenleg még a közönség birtokában vannak, további intézkedésig

— a visszautazásra is érvényeseknek fognak tekintetni.

— **Bűnjelék szállítása.** Nemrég a megye egyik járásbírósa töltött revolvert küldött postán bűnjelként az ügyészséghez. A revolver utközben elsült s csak a véletlen szerencsének tudható be, hogy szerencsétlenség nem történt. Az igazságügyminiszter a kereskedelemügyi vel együttesen most körrendeletben utasítja a bíróságokat, hogy fegyvereket csak ólompecsétes faládában szabad szállítani a szükséges elővigyázati rendszabályok megtétele után.

— **Fess, foszfor, szerelem.** Ez a három szó így egymás mellett nagyon homályos valami. Fess, ez egy ur, a ki Rohonczy-bajuszt és kalucsnit visel, foglalkozására nézve is csak fess, semmi egyéb. Ez annyit jelent, hogy szerelmes lányokkal tartatja ki magát. A foszfor cseppfolyós halmazállapotban kellemetlen itóka, mely a boldogtalan szerelmesnek halál helyett kéthetes katzenjammert szerez. A szerelem olyasvalami járványos betegség, melynek halálos tünetomái már bakfiskorban mutatkoznak, de gondos ápolás mellett a dédmama kort is megérheti a nagy beteg. Ha még az is megírjuk, hogy Weisz Léní nevű szívsorvadásos varronó is érdekelve van ebben a történetben, a rébusz lóugrás szerint igen könnyen megfejthető: Weisz kisasszony szerelmes volt Fess urba s miután utóbbi vonakodott szívének igaz érzelmeit a Hymen rovatban dokumentálni, foszfordatot ivott. A kisasszony természetesen a körülményekhez képest nem a legjobban érzi magát.

— **A kabátok és revolver.** Mármaros-Szigeten Huma Miksa pinczérnek, a ki 26 éves és pisze orru, nem volt kabátja, hiányos volt a fehérnemű készlete, tehát ott szerzett magának, a hol volt és pedig lopva, hamis uton. Mikor ezeket a tárgyakat összeszerezte, akkor megijedt és úgy gondolkodott, hogy bizonyára fognak akadni rossz emberek, a kik ezeket a klenódiákat tőle ellopják. Hogy ezt kikérülje és megőrizhesse, lopott hozzá egy revolvert és megszökött Szigetről. Az ottani rendőrség táviratban megkereste a debreczeni rendőrfőkapitányságot, hogy a szarka-erényű Huma Makszikát fogja el, ha esetleg megtalálná. A rendőrség most keresi.

— **Komrimált novella.** I. fejezet. Jó Pál ur. Pénze sok. Élete kisvárosban bus; szeretne inni „Rongy lét!“ szól s megy. . . .

II. fejezet. „Adj sörc leány“ — mond és ül. Lefújja habját. „Rosz sör, vidd el!“ s megy. Korcsmáros mond: részeg. Jó Pál hallja s zug: „ló!“ — Ut. Puff . . . Vér . . .

III. fejezet. Csaplár leánya szép. Szeretne selymet. Jó Pál nézi és morog: hah szemetűz . . . Lány sug: „vigy el Pál, szüm itt s én. . . Jó Pál megy. Vonat! Fütty! „Mehet!“ — Szökés. Csaplár vigyorog s mond: „lud!“

IV. fejezet. Jó Pál jó! Bus. Pénze nincs. Lány fucs. Szeretne inni. Koldus. Orr lóg, — vége minden oda. — Éj. Pisztolyosó ló: bum! Füst. Jó Pál ing, rogy, vére foly. Légy dong fején. „Hess, dög!“ — nyög, rug s hal.

— **Találatott.** A gyalogsági laktanyában egy pénztárca találatott kisebb pénzzel. Talajdonosa kellő igazolás mellett átveheti a rendőrfőkapitányságnál.

Tizenhat debreczeni rendőr a hó alatt.

Évszázadok óta nem történt Debreczenben olyan nagy szerencsétlenség, olyan rémes eset, mint tegnap estefelé, melynek 14 emberélet esett áldozatul. Özvegyek, árva kaja sir fel a városban. Tizenkét özvegy és harminczegy gyermek sir a betevő falatért. Panasz hanggal, a végelkeseredettség kétségbeesett jajkiáltásával telik meg a napsugaras, tiszta lég. És mindez miért?! — Mert a hóolvadás még mindég tart és a város házában nagyon mredéken van rakva a tetőzete (ezt jó lesz figyelembe venni a két emeletre építésnél.)

Az esetről a következőkben számol be tudósítónk:

Előzmények.

Tegnap este 6 óra tájban épen úgy olvadt a hó, mint ma délelőtt háromnegyed 12 órakor. Épen úgy öntötték a csatornák a megolvadt hó levét az utcza kövezetére, mint *Orvos Gyurka* az Áron-szeszt a torkába este, délelőtt és délután.

A rómes eset.

Tegnapeste 6 óra tájban körutjára indult a rendőrségi őrség, hogy felváltsa a „napos”-okat. Mert ők is „napos”-ok voltak, de éjszaka. Tizennégy debreczeni rendőr ment a Komáromy házbau levő központra, tehát még felénél is kevesebb számú, mint a mennyi *nemes tartott* annak idején *Budára*. Mikor a II. kerületi rendőrségi hivatalba elindultak, ugyanakkor megindult a városháza, tetejéről is az a nagy hó-tömeg, mely a tél folyamán összegyűlt rajta. Lassu léptekben haladtak a városház kapuja felé a rendőrök, élükön egy inspekcziós rendőrbiztossal, a hólavina gyorsan gördült végig a cserép-tetőzeten, élén egy kihullott cseréppel. Az életben a nagy eseményeket kis okok szülik. Így történt ez alkalommal is. Ha a hólavina gördült volna lassan és a rendőrök siettek volna, (de azok soha sem sietnek), vagy a rendőrök is siettek volna, a hólavina is, vagy mind a kettőn lassan mentek volna: semmi baj sem történt volna. De így a hólavina épen akkor zuhant le a rendőrökre, mikor alatta jártak. Óriási pukkanás jelezte a szerencsétlenséget, melybe a szerencsétlenül jártak sikoltása vegyült. Egy pillanat alatt nem látszott egyetlen rendőr sem, de még hó sem. Miért?? — *Mert sötét volt.*

A mentési kísérletek.

Sárgai fogházör, ki szintén a városházán lakik, vette észre először a szerencsétlenséget. De azután a mint megtudta, értesítette *Zöldiné* kofát is, a ki a városháza előtt árul tormát. És így, mint futó tűz, pillanat alatt megtudta az egész kofasor. Siettek is a színhelyre, a hol a hó közüli kilátszott egy láb, ég felé meredve. Egy suszter meg is állapította nyomban, hogy az vagy a *Horvát*, vagy a *Szász* biztos lába, mert nemzetiségi csizma van a lábán. Kihúzták, de egyik sem volt. Megkérdezték ugyan, hogy kinek hívják, de nem tudta megmondani, mert meg volt halva.

Kétszáz kofa erre nyomban széthányta a havat, de csak két embert találtak élve, a kiket be is szállítottak a közkörházba és tizenkét halottat a kiket szintén beszállítottak a közkörházba.

A két élő ember eszméletét veszítette; nem is tudják meg a nevüket, míg vissza nem kapják eszméletüket; a másik tizenkettő sem tudja megmondani, mert — meghalt.

Az eredmény.

A rendőri sajtóiroda, melyet az államosítás után fogtak szervezni, az eset eredményéről a következő hivatalos bulletint adta ki:

A rendőrség élve maradt része ez ügyben megindította a vizsgálatot, de ez ideig semmi bizonyosat nem tudhatunk.

Epilóg.

Ez ujdonságot megírta ugyan, de nem vállalt érte felelősséget

Szatyi.

Városi és megyei ügyek.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság tulajdonképpen közgyűlés elé kerülő ügyeket tárgyalta tegnap délután tartott ülésében, melyen jelen volt az elnöklő *Vértessy István* főjegyzőn kívül: *Abrahám László*, *id. Csanak József*, *Steinfeld Antal*, *Nemes Kálmán*, *Márk Endre*, *Zádor Lajos*, *dr. Balkányi Miklós*, *Koszorús Lajos*, *Varga Károly* jegyző.

A bizottság először kisebb fontosságú tárgyakkal végzett. A nagyobb dolgokra azután került sor, melyekről következőkben számol be tudósítónk:

Uj szabályrendelet a kocsmákról.

Boczkó Sámuel r.-főkapitány a sör-, bor- és pálinka mérő helyiségek záró és nyitó óráinak szabályozása tárgyában új szabályrendeletet javaslatot készített, melyet a tanács véleményezés végett kiadott a jog- és pénzügyi bizottságnak.

A bizottság a javaslatot általánosságban maga részéről elfogadta, de némely módosításokat ajánl azon.

A bizottság szövegezése szerint a javaslat főbb pontjai ezek:

A sör-, bor- és pálinka-üzletben a kártya és egyéb szerencsejáték eltiltatik, a sör- és pálinka üzletekben a zene is. A záróórát illetőleg egész éven át esteli 10 órakor bezárandó minden ilyen üzlet s azontul ott zárt ajtók mellett nem szabad vendégnek tartózkodni; viszont a míg vendég van, az ajtót bezárni nem szabad; kinyitni az üzletet a nyári évszakban, reggel csak 4 órakor, télen 5 órakor szabad. Nem szabad továbbá az említett üzletekben kéjnézet tartani. Az ezen szabályrendelet ellen vétők 2 frttól 50 frtig terjedő pénzbírsággal sújtandók.

A r.-főkapitány az ugynevezett pinczérleányok tartását az összes bormérésekben eltiltatni javasolta; míg a bizottság — a mint a fentiekből látszik — nem akarja teljesen kizárni a leány felszolgálókat a kis vendéglőkből.

A szőlőtelepítő szövetkezet kérése

A most alakuló debreczeni szőlőtelepítő és bortermelő szövetkezet azon kérdéssel fordult a városhoz, hogy lépjen be a társaságba 10000 frt értékű 20 üzletrészt jegyezve mozdítsa elő a vállalat létrejöttét. A bizottság, miután a vállalatot magánosok által létesíttetni tartja kívánatosabbnak, czélzerűség és hasznosság szempontokból pedig a vállalatot a város részére előnyöseknem véli, tekintettel még a házipénztár sokoldalú megterhelésére nem javasolhatja, hogy a város a szövetkezet alapításában üzletrészek jegyzése által részt vegyen.

Művészeti ösztöndíjak.

Az orsz. zene és színművészeti akadémia czéljaira, illetőleg az ott magukat képző növendékek ösztöndíjaképen Debreczen város 1894. 1895 és 1896 évekre 50-50 frtot szavazott meg. A múlt évben két részre oszlott az intézet s kérdés intézettel a városhoz onnan, hogy az adomány jövőre miként használtassék fel? A bizottság ide vonatkozólag a czél érdekében az adományt a kettő között t. i. az orsz. színi akadémia és a zenei konzervatórium között javasolja megosztani.

Még egy elutasított kérvény.

A kir. tanfelügyelő az iparos segédek szakrajtanfolyama részére az 1895-96. iskolai évre is 300 frt segélyért folyamodott a városhoz. A bizottság azonban a szigorú pénzügyi helyzetre hivatkozással meg arra, hogy a tanfolyam működésének jog- és pénzügyben eredményét még nem ismeri, a segély megadását nem javasolja.

Táviratok.

Az új kormány programja.

Budapest, január 17. (A Debr. El. ered. táv. Ér. 3 ó.) Ma délelőtt több óra hosszáig tartott minisztertanács volt, mely megállapította a kormánynak bemutatandó programját.

Bucsuzó és beköszöntő miniszterek.

Budapest, január 17. (A D. E. ered. táv. Ér. 3 ó.) Szilágyi Dezső nemes beszédben bucsuzott el a vezetés alatt állott igazságügyminiszteriumtól. *Perczel Dezső* belügyminiszter és *Dániel Ernő* kereskedelmi miniszterek ma elfoglalták helyeiket.

A király a műtárlatban.

Budapest, január 17. (A „D. E.” ered. táv. Ér. d. u. 3. ó.) A király ma délelőtt meglátogatta a műcsarnok téli kiállítását. A kiállítás megnyerte a Felsőleg legmagasabb tetszését; az utcán a közönség lelkesen megéljenzte.

Az anya tragédiája.

Budapest, január 17. (A Debr. Ell. ered. táv. Ér. 3 ó.) Pappszász György volt képviselő neje, született *Péchy Katalin*, *Péchy Tamás* unokahuga, egyetlen fiuk ravatalánál kétségbeesésében föbelőtte magát és azonnal meghalt.

A francia válság.

Budapest, jan. 17. (A D. E. er. táv. Ér. d. u. 3 ó.) Párisban a lapok izgató cikkeitől és a szociálisták felbűszült falragaszaitól eltekintve, teljes nyugalom uralkodik. A helyörség consignálva van esetleges zavarok elnyomására. A képviselők és szenátorok reggel óta utaznak Versaillesba elnökválasztó kongresszusra. *Brisson* a szemben leginkább hisznek *Waldéck-Roussseau* megválasztásában. Ellene leginkább a szociálisták küzdenek.

Az Olvasd sajtópöre.

Budapest, Január 17. (A D. E. ered. táv. Ér. 3 ó. 30 p.) Az Olvasd sajtópörét a bírósághoz *Kossuth Lajos* temetése miatt intézett nyílt levél ügyében ma kezdte tárgyalni az esküdtszék. Közvádoló: *Kozma Sándor* kir. főügyész; vádlott: *Zarandy A. Gáspár*, védő: *dr. Visontai Soma*.

Törvényszéki csarnok.

* **A szoboszlói lázadás.** A debreczeni kir. törvényszék II. büntető tanácsa (elnök: *Szalay József*; bírák: *Hoffman József*, *Tatay Ferencz*; jegyző: *Tóty István*; ügyész; *dr. Kósa Zsigmond*) tegnap és ma érdekes ügyben tartott végtárgyalást. Mult év márczius hó 1-én *H. Szoboszlón* nagyon rossz néven fogadta a lakosság egyrésze a közgyűlés által hozott azon szabályrendeletet, hogy a helybeli lakosok is, ha felvisznek valamit eladni, azért helypénzt fizessenek. Különösen a kenyeres koták ezért mindig zugtak, míg nem a fent irt napon a nép dühe kitört s a bérlőt s a csendlegényeket elkergették; ekkor karhatalmat kértek s egy járőr kivonult. A nép dühében a csendlegényeknek is szembe kiabálta, hogy ezeket is kergessük el, mint a csendlegényeket, sőt *Balla Sándor* elbűkült állott s egy üres zsákkal ott hodonázott, a magán levő ködmönt kigombolta, megfogta a fegyvert, e szavakkal: „Ide löjj!” Ekkor a csendlegények kétszer rálótt, de csak a ködmönét érte, másodsor hozzá szűrt, az is csak a hóna alatt ment el. A nép jobban-jobban dühöngött, míg nem kénytelenek voltak a csendlegények 8 lövést tenni, mely 3 halált okozott. Ezen lázadásból kifolyólag ma hatóság elleni erőszak büntette s vétéségeért *Balla Sándor* 2 évi börtön, — *Karik a Józsefné*, *Hajdu Ferencz*, *Ökrös Nagy Samuel* 6-6 havi börtön, — *Váczy Bálint* 2 havi államfogház 10 forint pénzbüntetés és *Tóth Imre*, *Egri Gerzson* 3-3 havi államfogházra, 10-10 forint pénzbüntetésre ítéltettek. *Tóth Károly* és *Horogh Sámuel* felmentettek, *Váci Bálint* kivételével mind apellált. Kir. ügyész az első hét vádlott terhére súlyosbírást szinte apellált.

Külföldi vélemény vasuti szakoktatásunkról.

Debreczen január 16.

Hazai viszonyaink vajmi ritkán részesülnek a külföldön tárgyilagossá megítélésben. S habár újabb időben ez irányban is a helyzet fokozatos javulása észlelhető, főleg kulturális törekvéseink még mindig nehezen képesek kivívni a külföld elfogulatlan és méltató bírálatát. Ily körülmények között csak annál örvendetesebb az a tény, hogy vasuti szakoktatásunkról, egymásután két külföldi szaklap is a legnagyobb elismerés hangján emlékszik meg. A Bécsben megjelent „Eisenbahn Zeitung“ ugyanis múlt évi 46. számában a vasuti szakoktatás kérdéséről írván, ezen a téren Magyarországot állítja oda következő példa gyanánt, mint ahol először történt gondoskodás a vasuti hivatalnoki kar rendszeres és magasabb színvonalra törekvő kiképzetéséről.

A Berlinben megjelent „Deutsche Verkehrszeitung“ pedig érdemesnek találta az „Eisenbahnzeitung“ ezen cikkét múlt év 52. számában egész terjedelmében reprodukálni. De adjuk át a szót az említett lapnak. Az „Eisenbahnzeitung“ cikkének általánosabb érdekű részében így elmélkedik: „Mindinkább terjed a meggyőződés, hogy a vasuti szolgálatba lépő hivatalnokok, különösen azok kik a külső forgalmi szolgálat ellátására hivatják, az e célból szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket külön szakiskolában szerezzék meg.

„Leszámítva többnyire a központi igazgatásnál alkalmazott azon hivatalnokokat, kik technikai, jogi vagy kereskedelmi kiképzetésüket az illető felső tanintézetekben nyerték, a vasuti alkalmazottak még mindig igen nagy, sőt túlnyomó része marad fenn, kik az államban és társadalomban oly jelentékeny kontingenszt képeznek, hogy iskolai kiképzetésüknek kérdése napról-napra időszerűbbé és sürgősebbé válik. Ma még csaknem általános a gyakorlat, hogy a szóban levő élethivatás emberei oly ifjakból kerülnek ki, kik legjobb esetben valamiféle középiskolát végeztek, kik tehát kénytelenek a gyakorlati ismereteket a szolgálat közben megszerezni, kiknek azonban különös buzgalomtól eltekintve, egyáltalán alig nyílik a kalmuk arra, hogy azon elméleti ismereteket is elsajátíthassák, melyek a vasuti szolgálat szoros kapcsolatban állanak, s melyek elengedhetlenül szükségesek hivatásuk átértéséhez és feladatuk kellő színvonalon álló betöltéséhez. Az alsóbb hivatalnoki osztály kiképzetésének kérdése mellett a felsőbb fokú üzleti szolgálatra hivatott szakosok kiképzése sincs még tisztázva. Ennek a kérdésnek a megoldása még nehezebb, mert a feladat abban áll, hogy ezen funkcionáriusok oly egyöntetű magasabb kiképzést nyerjenek, mely kiképzetés a legkülönbözőbb szaktanulmányok alapján volna felépítendő.

Ez a kérdés különben úgy értekezleteken, mint a szakirodalomban ismételt képezte már azóta értekezések tárgyát, úgy látszik azonban, hogy egységes megoldásra alig van kilátás. Ellenben az újonnan belépő üzleti hivatalnokok iskolai kiképzésének kérdése egészen világos és határozottan szigorúan megvonható. Ez nem szolgál és nem szolgálhatott vitás fejtegetések tárgyává, mert itt biztosan megállapíthatók azok a célok, melyeket az ily iskolának maga elé tűznie kell. Épen ezért csak csodálkozni lehet azon, miért halad az ily iskolák felállítására mégis oly lassu léptekkel előre.

E tekintetben dicséretre méltó példával járt elő Magyarországon...

És ezután következik az 1887-ben Budapesten felállított vasuti tisztképző tanfolyam szervezetének és tanterveinek rövid ismertetése, mely cikkirő szerint is a felső fokú tanintézetek közé soroztatik.

Minden esetre örvendetes, hogy Magyarország haladási törekvései már a vasutügy terén is a külföld elismerésével találkozhatnak, a hol csak sokkal később mint más szerencsésebb országokban vált lehetővé a küzdők sorába lépni a csak rohamos sietséggel és nagy áldozatok árán sikerült pótolni a mulasztásokat.

Az a körülmény, hogy a vasuti szakokta-

tás előbbre vitele körül hazánkat illeti meg a kezdeményezés dicsősége, csak huzdításul szolgálhat az illetékes tényezőknek a tekintetben, hogy a még fiatal tanintézet megerősödését lehetőleg elősegítették és az uton a vasuti szakoktatás ügyét fejleszték és előmozdítják.

Az amerikai grófné.

— Amerikai regény. — 49.

— Chatfield-Taylor H. C.-től. —

(Folytatás.)

Laura elpirult, de az apja felkaczagott, megjegyezvén:

— Örülök, hogy a brittek egyszer valahára meg vannak elégedve az amerikai áruval.
— De még mennyire! — felelé Hugó. — Annyira, hogy törvény javaslatot akarok benyújtani, hogy az angol főurak csak amerikai nőket vehessenek el, hogy utódjaikat megmentésük az elzüléstől.

A családi ima alatt, mely a teázás után következett, ideje volt Hugónak összeszedni gondolatait. Elmerengett ifju kora bolondságain, majd rá gondolt nősülésére, a veszélyes barátságára Magdával és Langdonra való feltékenységére. Az az óra is eszébe jutott, midőn a Lady Twirlington lakásán megösmerte a nejeének valódi értékét. Büszke volt arra a pillanatra, midőn a Lady Twirlingtonnál hallottak után, otthon neje szobájába ment, térdre borult és bevallotta, hogy magaviselete igen megrovandó volt a bocsánatért esedezett. Sohasem fogja a neje arcának fennkölt báját elfelejteni, midőn őt felemelte és karjaiba zárta. Sohasem fogja elfeledni azt a tiszta szerelemből jövő csókot, melyet neje ajkára nyomott. Azóta pedig szerelmének naponként mindig több több jelét adta.

— Alszol Hugó? — E szavak rázták fel álmodozásából. Hugó felpillantott, az imának vége volt. Laura állott mellette.

— Levelek érkeztek. Egy azt hiszem Gladystól jött. Azt bontsuk fel legelőbb.

Hugó a háta mögé állott és együtt olvasták a levél tartalmát.

Gladys Londonban volt férjével Keith lorddal, a ki jól lehet felfogadta, hogy a megyében fog maradni, a vadászati idény bevégezte után, maga sietett legjobban a fővárosba. A Gladys levele telve volt újdonságokkal. Lady Twirlington közzvényes öreg férjét Homburgba vitte. Lady Fitzmaurice a kis báró segítségével bámulatba ejtette a világot estélyeivel. Most pedig azon fáradozik, hogy műkedvelőkkel valóságos „Orfeumi“ produkciókat végeztessen és hogy a legelőkelőbb hölgyek szolgáljanak fel, a hol egy ital ára egy arany lesz. Lady Mabel Greyston pedig balettet fog járni és mind ezt „csupa jótékonyaságból.“

Most egy olyan passus jött a levélben, melyen mind a ketten meghökkentek. Gladys ezeket írta:

„Azt hiszem hogy hallották a Fenton pár elválását. Egész London erről beszél. Úgy látszik, hogy Fenton megtudta, hogy Magda nagyon bizalmas lábon áll Forbes Angus urral és a válóperben őt nevezte meg, mint a családi béke elrentőjét. Mi mindig csodálkoztunk rajta, hogy miként lehet az hogy Fenton olyan vak. Csak gondolják meg mily szegény ez Magdára, ámbár ő nem igen bánja. Látam a parkban kocsikázni, épp oly hidegen és fesztelenül viselte magát, mintha mi sem történt volna.“

A következő sorok ép annyira érdekelték őket, mint az előbbieket.

— „Langdon kapitány épen most tért vissza Afrikából. Ő jelenleg a nap hőse. Igaz is, hogy nagyszerű felfedezéseket tett és a második Stanleynek nevezik. Két évnél tovább volt oda és az emberek nem értik, hogy mi vitte rá, hogy Afrikai felfedező legyen belőle. Különben éppen olyan goromba, mint az előtt, bár nem annyira cinikus. — Valósággal a saját szájából hallottam a mult kor, midőn az igaz szerelem védelmére kelt.“

— Szegény barátom, mégis nehéz élete volt, — sóhajtott Hugó, összehajtva és borítékba téve a levelet.

— Csak legalább elvonné Olivíát, — válaszolt Laura.

— De nem veszi. Langdon nem könnyen felejt.

Később Hugó és Laura lesétáltak a tó partjára. A hold ezüstös színben ragyogtatta a hullámokat. Laura szólalt meg:

— Emlékszel azokra a napokra midőn itt sétálgattunk, beszélgetve jövőnkéről?

— Igen és csodálkozom, hogy ily rövid idő alatt mennyire meg lehet változni.

Laura mosolygott:

— És csak ugyan megváltoztál? kérdé.

— Igen. Ezelőtt azt hittem, hogy csak a társaság tömkelegében van az élet, de csalódtam.

— És képes volnál lemondani a nagyvilági zajról, vadászatokról, mulatságokról?

— Le mondok minderről és csak annak az örömmnek fogok élni, hogy szerelmedet vissza nyertem.

Késő éj lett midőn a boldog szerelmes pár betért az öreg fehér házba, visszagondolva az Angolhonba elvesztegetett időkre.

(Vége.)

Közgazdaság.

Debreczen város közgazdasági előadója.

(Vége.)

A) Bevezetés.

Általános rövid visszapillantás a törvényhatóság területének lefolyt évi közgazdasági viszonyaira, kapcsolatban a közgazdasági előadó részéről kifejtett tevékenységgel s az elért sikerrel.

B) Kérdőpontok

Erdészet.

1. Erdők fentartása, erdei legeltetés; üzemterv megállapítása.

2. Közgazdasági érdekekből beerdősítendő kopár területek elért siker; csemete kertek.

3. Fausztatás, tutajozás, fuvarozás, erdei ipar, fának értékesítése.

Lótenyésztés.

4. Tenyészanyag minősége a törvényhatóság területén, lónevelés, gondozás tenyészirány stb.

5. Méntelepek, községi ménék kiállítások, kancza-csikó-díjazások, versenyek, értékesítési viszonyok.

6. Lótenyésztési bizottságok működése röviden.

Állategészségügy és állattenyésztés.

7. Állategészségügy általában a törvényhatóság területén, ide vágó törvény és rendeletek végrehajtása.

8. Vásárok, vásárhidak állapota.

9. Állattenyésztés állapota (lótenyésztés kivételével) a törvényhatóság területén; annak megkezdése vagy hanyatlása: okai, tenyészirány.

10. Szabályrendeletek jó apa állatok használatát iránt.

11. Új fajok meghonosítása, keresztezések, marhatartás, értékesítési viszonyok.

12. Kiállítások, díjazás stb.

Mezőgazdaság.

13. Mezőgazdasági állapot a lefolyt esztendőben; termés, annak értékesítése; időjárás, elemi csapások.

14. Gazdasági egyletek, működésük eredménye; egyet-ek, társulások vagy szövetségek alakulása, kiállítások, versenyek, díjazások.

15. Gazdasági szakismeretek terjedése, gazdasági tanintézet, földművelés iskolák működésének hatása, tanfolyamok rendezésének hatása, vándor tanítók működésének hatása.

16. Kereskedelmi növények termesztése, kender len, egyéb kereskedelmi növények termesztése, kender áztatás.

17. Személynézés, szederfák ültetése, hernyók gondozása stb.

18. Borászat, szőlő művelés, borászati vándor tanítók működése, phylloxera ügy, szőlő

KÖNYVNYOMDA.

CSOKONAI nyomda

és

kiadó részvény-társaság

— Debreczenben, főpiacz, Simonffy-ház. —

Szives figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett

Gépekkel berendezett elsőrendű

könyvnyomdáját

könyvkötészetünk

mely újban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti.

a legizlésebben teljesít mindennemű e szakba vágó munkát a legegyszerűbbtől a legfinomabbig.

— Árai határozottak, olosók. —

DISZALBUMOK

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesít.

ALKALMI CZÉLOKRA

bőr, bársony és selyembe kötése arany vagy ezüst díszítéssel.

A saját kiadásában megjelenő

Imakönyvek és emlékkönyvek

„DEBRECZENI REGGELI UJSÁG”
ÉS

csont, bőr, bársony és vászon kötése díszes aranyozással.

Bőr-, vászon- és drótkötések minden nagyságban.

„Debreczeni Ellenőr” részére hirdetéseket

Üzleti és hivatalos könyvek.

Fascikulus táblák.

olosón elvállal. Térképek vászonra huzása. Mintavágások stb.

Bejárat a Hal-utca felől is.

KÖNYVKÖTÉSZEZET.